

พลาซงกู - เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย นายวิษณุ เครืองาม เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และนายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ไปหารือกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณากำหนดวันเลือกตั้งทั่วไป ส.ส. ให้อาหารหรือประมาณ 30 นาที หลังจากนั้น นายวิษณุ ให้อ่านภาษาถึงรายละเอียดของการหารือกับ กกต.ที่ทำเนียบรัฐบาล

'วิษณุ' แจงพลต้อรอง 'กกต.'

ยุบสภา 8 พ.ย.-เลือกตั้ง 6 ม.ค.

"ปลอดโปร่งที่สุด"

วิ นนั้นนายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปพบกับประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) ซึ่งได้หารือกันอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมง โดยทาง กกต.ได้อธิบายระยะเวลาที่ กกต.ต้องการอย่างน้อยที่สุดว่ามีประมาณเท่าไร ซึ่งมีประมาณคร่าวๆ คือประมาณ 50 วัน นับตั้งแต่วันยุบสภาจนถึงวันเลือกตั้ง ทางรัฐบาลได้สอบถามเหตุผลว่าทำไมจึงต้องใช้เวลา 50 วัน ทาง กกต.บอกว่าที่จริงอาจจะลดหย่อนลงมาได้บ้าง แต่ต้องเข้าใจว่าถ้าลดลงมาเวลาจะกระชั้นมาก และส่งผลกระทบต่อการจัดการอย่างอื่น เช่น เมื่อยุบสภาเสร็จแล้ว ปกติจะต้องทิ้งช่วงว่างไว้ประมาณ 5 วัน เพื่อให้ผู้สมัคร ส.ส.แต่ละคนได้เตรียมตัว ถ่ายรูป เตรียมเอกสารหลักฐานในการสมัคร เพราะถ้าส่งไปล่วงหน้าหากมีการร้องคัดค้านกันทีหลังจะเป็นเรื่องยุ่งยาก หลังจากนั้นจึงมีการเปิดรับสมัครอีกประมาณ 5 วัน และต้องมีการเปิดรับสมัครใหม่อีกประมาณ 5 วัน ที่ต้องเป็น 2 ครั้ง เพราะรอนแรกสำหรับผู้สมัครในระบบบัญชีรายชื่อ (ปาร์ตี้ลิสต์) ซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา

พอเปิดรับสมัครแบบบัญชีรายชื่อก็ต้องเปิดรับสมัครในแบบแบ่งเขตเลือกตั้งอีก 5 วัน จากนั้นต้องใช้เวลาอีกพอสมควรสำหรับตรวจสอบคุณสมบัติและการพิมพ์ใบเลือกตั้ง เพราะต้องพิมพ์หลังจากทราบว่ามีใครสมัครบ้าง และมีจำนวนกี่คน จากนั้นต้องส่งบัตรเลือกตั้งไปต่างประเทศ และต้องเตรียมการเลือกตั้งทางไปรษณีย์ เตรียมการรวบรวมสัมมนาเจ้าหน้าที่ รวมทั้งขอให้พรรคการเมืองส่งตัวแทนมาประจำในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ที่มีอยู่ประมาณ 80,000 หน่วยทั่วประเทศ และจะมีอีก 60 หน่วยเลือกตั้งทั่วโลก และหน่วยทะเบียนกลางอีก 300-400 หน่วย คือสิ่งที่ต้องจัดการทั้งสิ้น เมื่อครบทุกเวลาแล้วก็ประมาณ 50 วันพอดี ถ้าลดเวลาลงมาเหลือ 47-48 วัน ก็สามารถทำได้ แต่ระยะเวลาในการเปิดรับสมัคร ทั้งแบบปาร์ตี้ลิสต์ และแบบเขตต้องลดลงมา จาก 5 วัน เหลือ 3 วัน ทำให้มีผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ จึงเป็นอันว่าได้ข้อยุติที่ตัวเลข 50 วัน เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อส่วนใดเลย

สำหรับวันเลือกตั้งที่ได้หารือกัน ดีที่สุดมีอยู่ 4 วัน คือ วันเสาร์ที่ 23 ธันวาคม 2543 วันเสาร์ที่ 30 ธันวาคม 2543 วันเสาร์ที่ 6 มกราคม 2544 และวันเสาร์ที่ 13 มกราคม 2544 ซึ่งหากจะไม่มีปัญหาจริงๆ ก็เป็นวันที่ 13 มกราคม 2544 แต่เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่นานเกินไป และเมื่อนับย้อนหลังจากวันที่ 13 มกราคมมา 60 วัน วันยุบสภาจะอยู่ที่ประมาณ วันที่ 15 พฤศจิกายน ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะสภาจะหมดวาระในวันที่ 16 พฤศจิกายน ดังนั้นการเลือกตั้งในวันที่ 13 มกราคมจึงต้องคัดทิ้งไป

ส่วนวันที่ 30 ธันวาคม 2543 ก็ต้องคัดทิ้งไปเช่นกัน เพราะคิดวันหยุดเทศกาลวันปีใหม่ ปัญหาคือ วันรุ่งขึ้นของวันเลือกตั้งเป็นวันหยุด เมื่อเปิดหีบนับคะแนน กกต.ยังต้องทำงานต่อ ต้องระดมพนักงานจากธนาคารต่างๆ ที่ชำนาญด้านคอมพิวเตอร์มาคิดคะแนน ทั้งในระบบปาร์ตี้ลิสต์และแบ่งเขต ซึ่งคงไม่มีใครมาช่วยงาน โดยเฉพาะพนักงานของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นเอกชน เราจะไปบังคับกะเกณฑ์เขาไม่ได้ ทำได้แค่ขอความร่วมมือเท่านั้น ดังนั้นวันที่ 30 ธันวาคมก็ต้องคัดออกไปอีกเช่นกัน วันเลือกตั้งจึงเหลือวันที่ 23 ธันวาคม และวันที่ 6 มกราคม ส่วนจะเป็นวันไหนก็ต้องนับถอยลงมา อยู่ในช่วง 50-60 วันก็จะทราบวันยุบสภา

ปัญหาตอนนี้คือต้องรอให้มีการส่งผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญของรัฐบาลทราบเสียก่อน หลังจากนั้นจะได้จัดการนำร่าง พ.ร.บ. ขึ้นทูลเกล้าฯ เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ลงมาเมื่อใด จะประกาศใช้ได้ทันที และการยุบสภาจะดำเนินการได้ ค่อยจากนั้นไป ซึ่งดูแลความไม่มั่นคงสัปดาห์หน้า คงจะประกาศใช้กฎหมาย การยุบสภา ก็คงเกิดขึ้นประมาณตั้งแต่วันที่ 6-10 พฤศจิกายน ไม่นานหรือหลังจากนี้

ถ้ายุบสภา 6 พฤศจิกายน เมื่อนับต่อไปถึงวันที่ 6 มกราคม ก็จะเกิน 60 วัน ดังนั้นถ้ายุบวันที่ 6 พฤศจิกายน จะเลือกตั้งวันที่ 6 มกราคม 2544 ไม่ได้ ต้องเลือกตั้งวันที่ 23 ธันวาคม เช่นเดียวกับถ้ายุบสภาในวัน 7 พฤศจิกายน ต้องเลือกตั้งวันที่ 23 ธันวาคมเช่นเดียวกัน แต่ถ้ายุบสภาวันที่ 8 พฤศจิกายน เมื่อนับไปถึงวันที่ 6 มกราคม ก็จะครบ 60 วันพอดี ซึ่งผมคิดเองคร่าวๆ ในใจว่า ระหว่างวันที่ 8 กับ 9 พฤศจิกายน น่าจะเป็นไปได้มากที่สุดในการยุบสภา เพราะจะปลอดโปร่งที่สุด แต่ถ้ายุบในวัน 2 วันนี้ และไปเลือกตั้งในวันที่ 23 ธันวาคม ก็จะบิบบการปฏิบัติงานของ กกต.มาก เพราะมีเวลาเตรียมการเลือกตั้งเพียง 40 กว่าวันเท่านั้น ดังนั้นวันเลือกตั้ง ถ้าเป็น 6 มกราคม จะเหมาะสมที่สุด

อย่างไรก็ตาม ในการหารือก็ได้มีการสอบถามข้อดีข้อเสียระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม กับวันที่ 6 มกราคม โดยถ้าเลือกตั้งในวันที่ 6 มกราคม จะเป็นการเลือกตั้ง หลังวันที่ 1 มกราคม 2544 ทำให้มีประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2% หรือประมาณ 1.8 ล้านคน ถือว่าคุ้ม และ กกต.ได้สำรวจตรวจสอบรายชื่อเตรียมไว้แล้ว แต่ทั้งนี้ถ้าสามารถยุบสภาได้ในวันที่ 3-4 พฤศจิกายน การเลือกตั้งในวันที่ 23 ธันวาคมก็สามารถทำได้ อย่างไรก็ตาม

● ถ้าเลือกตั้งในวันที่ 6 มกราคม วันเลือกตั้งล่วงหน้าจะตรงกับวันเทศกาลปีใหม่
ครั้งนี้เราได้คุยกัน เพราะเมื่อมีการจัดเตรียมการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 6 มกราคม การเลือกตั้ง

ล่วงหน้าต้องทำก่อน 7-10 วัน จะพอดีกับช่วงวันที่ 29-30 ธันวาคม ซึ่ง กกต.บอกว่าจะสามารถทำได้ โดยจะประกาศให้วันที่ 29 และ 30 ธันวาคม เป็นวันเลือกตั้งล่วงหน้า ซึ่งรัฐบาลอาจจะพิจารณาให้ 2 วันนี้เป็นวันหยุด หรือพิจารณาให้ประชาชนและข้าราชการสามารถลางาน ไปใช้สิทธิจะเป็นการสะดวก

ในกรณีที่กำหนดวันเลือกตั้งเป็นวันที่ 23 ธันวาคม การเลือกตั้งล่วงหน้าก็ต้องทำในวันที่ 17-18 ธันวาคม ส่วนนี้ ทำให้ กกต.ทำงานยากลำบากยิ่งขึ้น

● บอกได้หรือไม่ว่า จะยุบสภาวันที่ทำไร
เวลานี้ยังไม่บอกไม่ได้ เพราะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ต้องทำขึ้นทูลเกล้าฯ และพระราชทานกลับลงมา เรขงทูตอะไรชัดเจนไม่ได้

● จะสามารถนำขึ้นทูลเกล้าฯ ได้ภายใน 2 วันหรือไม่
ต้องรอคำวินิจฉัยจากศาลรัฐธรรมนูญ คิดว่าจะส่งกลับมายังราชไมเกินวันศุกร์ที่ 3 พฤศจิกายนนี้

● เท่าที่ฟัง โลกาสของวันเลือกตั้งทั่วไป น่าจะเป็นวันที่ 6 มกราคม มากกว่า วันที่ 23 ธันวาคม

คิดว่าเวลานี้ นำหนักจะเอนไปอย่างนั้น แต่ยังไม่อยากสรุป เพราะมีคิวเปอร์อยู่ ซึ่งวันที่ 23 ธันวาคมเป็นไปได้เช่นกัน แต่อาจจะน้อยหน่อย และเราได้อยากกับ กกต.เช่นกัน ว่าถ้าเลือกตั้งในวันที่ 23 ธันวาคมจะทำอย่างไร ซึ่ง กกต.บอกว่าจะสามารถทำได้ แต่เวลาในขั้นตอนต่างๆ ต้องสั้นลงมา และเราไม่รู้ว่าจะเกิดผลกระทบอะไรตามมาหรือไม่

● ทำไมการกำหนดวันเลือกตั้งจึงมีเงื่อนไขมากนัก

เป็นธรรมดา ทุกด้านและทุกอย่างมีเงื่อนไขหมด มีปัญหาที่คนคัดค้านใจ จะต้องขึงน้ำหนัก ทั้งปัญหาเรื่องงบประมาณ ปัญหาเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่จะถูกกระทบ หรือจะได้รับการประโยชน์เพิ่มมากขึ้น